

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kuntalain muutostarpeet -selvitystyön lähtökohdat

Kuntamarkkinat 11.9.2019

Mervi Kuittinen ja Pasi Leppänen, VM kunta- ja aluehallinto-osasto

Kuntalain muutostarpeiden taustaa

Taustaa

- Vuoden 2015 kuntalakia (410/2015) on sovellettu kokonaisuudessaan vuonna 2017 alkaneen valtuustokauden alusta.
- Kuntalain kokonaisuudistuksen keskeinen tavoite oli vahvistaa kunnan toiminnan kokonaisohjausta
 - kunnan toiminta -käsite
 - säännökset järjestämismvastuusta ja tuottamisesta
 - kunnan toiminnan johtamista, ohjausta sekä valvontaa koskevat tarkennukset.
- Merkittävä kunnan taloutta koskeva muutos oli kunnan taseeseen kertyneen alijäämän kattamisen määräaika koskevat sitovat säännökset
 - alijäämän kattamisvelvollisuus laajennettiin samalla koskemaan myös kuntayhtymiä.

Taustaa

- Vuoden 2015 kuntalakia on jo muutettu, mm.
 - poikkeuksellisissa hallinnollisissa vaikeuksissa olevaa kuntaa koskeva selvitysmenettely
 - erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen edellytykset (nk. kriisikuntakriteerit)
 - kuntalain taloutta koskevan sääntelyn eli alijäämän kattamisen kauden pituuden ja uusien kriisikuntia kuvaavien tunnuslukujen toimivuutta ei ole ollut siirtymäkauden vuoksi vielä mahdollista kaikin osin arvioida.
- Virkatyönä valmistellut HE-luonnokset kuntalain muuttamisesta olivat lausuntokierroksella 6.9 asti
 - valituslupasääntely
 - kunnan taloustietojen toimittamista koskeva sääntely (nk. taloustietolaki)
 - Kuntalain muutostarpeiden selvittämisen taustalla kokemukset lain soveltamisesta, kuntien eriytymiskehitys, talouden heikentyminen, toimintaympäristön kehitys

Kuntalain muutostarpeita selvittävä työryhmä ja sen jaostot

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja:	hallitusneuvos Minna-Marja Jokinen, valtiovarainministeriö KAO
Jäsenet:	lainsäädäntöneuvos Mervi Kuittinen, valtiovarainministeriö KAO neuvotteleva virkamies Pasi Leppänen, valtiovarainministeriö KAO budjettineuvos Päivi Salo, valtiovarainministeriö BO hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, sosiaali- ja terveysministeriö hallitusneuvos Ilpo Helismaa, sisäministeriö ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö lainsäädäntöneuvos Arja Manner, oikeusministeriö hallitusneuvos Elise Pekkala, työ- ja elinkeinoministeriö johtava lakimies Juha Myllymäki, Kuntaliitto johtava lakimies Riitta Myllymäki, Kuntaliitto
Sihteerit:	erityisasiantuntija Lotta Mattsson, valtiovarainministeriö KAO neuvotteleva virkamies Hanna-Mari Talka, valtiovarainministeriö KAO avustava lakimies Marja Liukko, valtiovarainministeriö KAO
Hankesihteeri:	säädösvalmistelusihteeri Marja Leena Lukin-Elo, valtiovarainministeriö KAO

Työryhmän tehtävät

- Toimikausi 15.8.2019–30.9.2020
- Arvioida kuntalain muutostarpeet ja laatia tarvittavat muutosehdotukset hallituksen esityksen muotoon
- Arvioida muutosehdotusten voimaantulon aikataulu ja tehdä tarvittavat linjaukset muutosehdotusten valmistelun vaiheistuksesta
- Koordinoida valmistelujaostojen työskentelyä
- Huomioida valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan ns. TEAS-hanke ”Yhtenäiskunnasta erilaistuviin kuntiin” ja tehdä tarvittavat linjaukset työryhmän toimialaan kuuluvasta valmistelusta
- Huomioida valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan ns. TEAS -hanke ”Kuntien ja maakuntien muutoksenhakujärjestelmien kehittäminen” ja tehdä tarvittavat linjaukset työryhmän toimialaan kuuluvasta valmistelusta ja
- Seurata julkisuuslain ja ilmoituskanavia koskevan sääntelyn valmistelua ja tehdä niistä johtuvat tarvittavat linjaukset työryhmän toimialaan kuuluvasta valmistelusta

Kunnan hallintoa koskevaa sääntelyä tarkasteleva jaosto

Puheenjohtaja: lainsäädäntöneuvos Mervi Kuittinen, valtiovarainministeriö KAO

Jäsenet: erityisasiantuntija Erkki Papunen, valtiovarainministeriö KAO
johtaja Jaska Siikavirta, sosiaali- ja terveysministeriö
kehitysjohtaja Outi Ryyppö, työ- ja elinkeinoministeriö
lainsäädäntöneuvos Arja Manner, oikeusministeriö
hallitusneuvos Ilpo Helismaa, sisäministeriö
johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeff, Kuntaliitto
lakimies Annaliisa Lehtinen, Kuntaliitto

Sihteerit: erityisasiantuntija Lotta Mattsson, valtiovarainministeriö KAO
avustava lakimies Marja Liukko, valtiovarainministeriö KAO

Pysyvät asiantuntijat: hallintojohtaja Hanna Ormio, Vantaan kaupunki
hallintojohtaja Lauri Tanner, Helsingin ja Uudenmaan
sairaanhoidopiirin kuntayhtymä

Hallintojaoston tehtävät

- Kunnan tehtäviä ja toiminnan johtamista koskeva kokonaisuus ml. sopimusohjaus (johtaminen, strategia, hallintosääntö, palvelujen tuottamista koskevan vastuun toteuttamista ja sen valvontaa koskeva sääntely sekä valtuuston tehtävien sääntelyä koskeva kokonaisuus)
- Kuntayhtymäsääntely ja muuta kuntien yhteistoimintaa koskevaa sääntely
- Liikelaitossääntely (erityisesti sääntelyn joustavuus)
- Muut hallintoa koskevat täsmentämistarpeet, joita ovat ainakin kunnan toimintaa markkinoilla koskevan sääntelyn tarkistamistarpeet, konsernijohdon osallistuminen tytäryhteisön hallintoon, vaalikelpoisuuden menettäminen, vaalikelpoisuusrajoitukset tarkastuslautakuntaan ja pormestarimalliin siirtyminen kesken kauden sekä viestintää, osallisuutta ja aloiteoikeutta koskeva sääntely

Kunnan taloussääntelyä tarkasteleva jaosto

- Puheenjohtaja:** neuvotteleva virkamies Pasi Leppänen, valtiovarainministeriö KAO
- Jäsenet:** lainsäädäntöneuvos Mervi Kuittinen, valtiovarainministeriö KAO
neuvotteleva virkamies Vesa Lappalainen, valtiovarainministeriö KAO
neuvotteleva virkamies Teija Mikkola, valtiovarainministeriö BO
neuvotteleva virkamies Susanna Grimm-Vikman, sosiaali- ja terveysministeriö
ohjaus- ja kehittämisjohtaja Taito Vainio, sisäministeriö
johtava lakimies Arto Sulonen, Kuntaliitto
kehittämispäällikkö Sari Korento, Kuntaliitto
- Sihteerit:** neuvotteleva virkamies Hanna-Mari Talka, valtiovarainministeriö KAO
avustava lakimies Marja Liukko, valtiovarainministeriö KAO
- Pysyvät asiantuntijat:** rahoitusjohtaja Henrik Rainio, Porvoon kaupunki
talousjohtaja Pasi Virtanen, Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Talousjaoston tehtävät

- Kunnan taloussuunnitelman tasapainoa ja alijäämän kattamista koskeva sääntely
- Kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskeva sääntely
- Kuntayhtymän taloutta ja rakennejärjestelyjä koskeva sääntely
- Liikelaitossääntely (erityisesti taloutta koskevat säännökset)
- Tarkastusta koskeva sääntely
- Kuntatalouden kehityksen arviointia koskevan sääntelyn toimivuuden tarkastelu sekä taloutta koskevien säännösten muut täsmentämistarpeet, joita ovat ainakin rahoitustoiminnan periaatteista päättäminen ja kunnan lainan antamista koskevan sääntelyn tarkistaminen

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Mervi Kuittinen
Lainsäädäntöneuvos

Pasi Leppänen
Neuvotteleva virkamies

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
PL 28 (Mariankatu 9, Helsinki)
00023 VALTIONEUVOSTO

Sähköposti etunimi.sukunimi@vm.fi

